

1941. X. 24

Penktadienis

Vokiečių kariuomenė jau prie Maskvos vartų

Keliose vietose pralaužta sovietų sostinės apsigynimo linija. Vokiečių

kariuomenė vietomis prasiveržę iki 60 km nuo Maskvos

FIURERIO VYRIAUSIOJI BŪSTINĖ. X. 23. Karo pajėgų vyriausioji vadovybė praneša:

Nežūrint blogų oro salygų, sovietų sostinės išorinės gynimo pozicijos paskutinėmis dienomis buvo iš plėtvakarių ir vakarų plačiu frontu pralaužtos. Mūsų puolančiųjų vorų priešakinės dalys vietomis prasiveržę iki 60 km nuo Maskvos.

I Maskvą ir praėjusią naktį buvo viena 1.500 tonų prekinį laivą ir sužalojo bombomis kita didelių prekybos laivą.

Povandeninių laivų nuskandino 4 priešo laivus bendros 32.000 tonų talpos. Šių laivų tarpe yra ir britų kariuomenės transporto laivas „Aurania“, 14.000 tonų talpos, kuris buvo nuskandintas iš stūprios saugos ir greit plaukusios kariuomenės lydimosios vilkstines. Karo lektuvai dienos metu nuskandino

būtų ivairiose vakarinės Vokiečių vietoje. Civiliniams gyventojams buvo padaryta nedidelė nuostolių. Padaryta žala — nedidelė. Zenitinė artillerija numušė 3 britų bombonešius.

Nuo šių metų spalio 15 d. iki 21 d. britų karų aviacija neteko 59 lektuvų. Tuo pačiuoju per kovas su Didžiaja Britanija mes neteko me 8 lektuvų.

Priešas praėjusią naktį numetė sprogstamųjų ir padegamųjų bom-

Galvokime rasiškai

Buvo laikai, kada vedė karus giminės. Vėliau tarpusavyje kovojo kiltys. Po to buvo kungiškystės ir karalystės. Dar vėliau kovojo tautos su tautomis. Šioje tautų kovoje mes gimbėme ir išaugome. Šiandien mes stovime prieš kažką visiškai nauja ir kickvienam dar ne suprantama. Šiandien vedamas karas yra rasių karas. Šis karas yra kiečiausias ir mažiausiai kompromisus pripažįstas karas. Bus kariaujamā iki pasutiniojo sprendimo, vadinas, iki visiško priešo sunaikinimo — taigi, iki visiško priešo rasės sunaikinimo.

Zydai veda beviltišką kovą su germanų rase. Svarbiausieji žydų frankai Rytuose yra bolševizmas, o Vakaruose — masonerija. Pasinaudodami tais frankais, žydai tiek iš Rytu, tiek iš Vakarų puola germanišką rasę. Visos rasinių atžvilgiu vertingos Europos pajėgos jau suprato pavoju ir su ginklu rankoje sudarė vieną frontą prieš priešą. Nėra joks atsitiktumas, kurios tautos šiandien vienoje ar kitoje pusėje kariauja. Jas aiškiai pasiryžti verčia jų rasinis instinktas. Visos sveikos ir rasiškai vertingos jėgos susitelkė šiai be kompromiso kovai su žydija, kad vestų tą kovą iki galio. Ateitis yra sveikos ir stiprios, kovoje užgrūdintos ir savo vertę jrodiuojančios pergalė.

Atstatytas maršalas Timošenko

I jo vietą skiriamas gen. Sukovas

AMSTERDAMAS. Kalp Havasas iš New Yoko praneša, Timošenko, Rytu fronto viduriniojo ruožo vyriausasis vadas, remiantis amerikiečių žiniomis iš Samaros, buvęs paskirtas į naują vietą.

STOCKHOLMAS. Kalp čia papildomai apie maršalo Timošenko atleidimą sužinota, jog išėdiniu bus paskirtas generolas majoras Gregoris Sukovas. Apie Sukovą yra tiek žinoma, kad jis jau 25 metų yra karys ir kad jis karjera pradėjo nuo viršilų. Sukovas oficialiai turėti „sovietų centrinio fronto pajėgų vyriausiojo vado“ titulą. Vienoje Londono žinioje, gautoje iš Maskvos, konstatuojama, kad Stalinas tą momentą, kurį mūsų aplink Maskvą pasiekė kulminacinį punktą, atsišveikino su šalininku, kuris jis laikė gabausiu ir patikimiausiu.

NEW YORKAS. Laikeštis „New York Journal American“ pirmoje vietoje deda žinią, kad Timošenko pašalintas iš sovietų centrinio fronto vadovo pareigų, uždėdamas antraštę: „Timošenko pašalintas raudonosios valymo akcijos“. Ryšium su viena „Pravdos“ žinia laikraštis pabrėžia, kad Timošenko negaus jokių kitų pareigų. Kartu laikraštis deda vieną United Press žinią iš Kuiobiškio, kad Maskvoje sušaupta daug civilų gyventojų, nes jie „priešo akivaizdoje paliko savo darbovietes“.

Maskvoje didžiausias sumišimas

NORS VALDŽIA LEIDŽIA GRIEZČIAUSIUS ISAKYKUS, BET TAI NIEKO NEGELBSTI

TOKIO. „Užsienių diplomatus evakuavimą Maskvoje sukėlė didžiausią nerimą gyventojų tarpe“,

Vokiečių generalas feldmaršalas pirmosiose fronto linijose

Jis vadovavo kuopai šтурmuojant vieną aukštumą

BERLIN. X. 23. Apie vieno vokiečių generolo feldmaršalo kelionę į pirmąsias fronto linijas pranešė vienas karinis korespondentas:

Feldmaršalas galėjo nulykti vienos divizijos kautynių bare, pateisiravo ten apie padėtį ir paskui lankėsi pulko kautynių bare. Po trumpo pasikalbėjimo su pulko vadu feldmaršalas išėjo vykti tolau į priekį. Tarp atsargos batalijono saudymo angų važiavo maršalo automobilis. Jo kariuomenės daliuose jis išvilkino, jam išysodamiesi ir mojuodamiesi.

Atvykės į priešakinę šaulių liniją, feldmaršalas išlipo iš automobilio, nulykydavo pas ten suguliusios pėstininkų kuopos vadą ir tada išėjo užimti prieš jį esančią aukštumą. Priešas šaudė granatsvaidžiais ir kulkosvaidžiais kaip patrakęs. Nepalenkiamai žengė feldmaršalas kuopos priešakyje su pakelta maršalo lazda. Gretėjo žengė kuopos vadas. Spinduliuojanti, kupina dviosios pakilimo kariuomenės dalls sekė savo vyriausiąjį vadą kelyje į laimėjimą. Aukštumoje knibždėtė knibždėjo sovietai, į priešo granatų sprogmus išsimaišė pėstininkų kulkų žvimimas. Vokiečių kulkosvaidžiai pradėjo šaudyti. Šaudymui vadovavo pats feldmaršalas. Pa-

skul buvo išvykdytas paskutinis šuolis. Kuopa, vadovaujama savo feldmaršalo, milžinišku puolimu nužyglavo paskutinį šimtą metru, kurie ją skyrė nuo priešo. Aukštumai buvo užimta. Laisvame lauke vyriausasis vadas paspaudė kuopos vadui ranką, pasveikino kuopą, išsėdo į tuo tarpu privažiuusį karinį automobilį ir per kautynių lauką grįžo į tą vietą, iš kurios buvo išvykęs.

PASVEIKO HIRANUMA

TOKIO. Konoés ministerijos kabinete narys ir slaptosios valstybės tarybos pirmmininkas baronas Hiranuma, prieš kurį rugpjūčio 14 d. buvo padarytas pasikėsinimas, jau pasveikio. Pasveikus Hiranumą priėmė audiencijoje Japonijos imperatorius. Po to jis kalbėjos su valstybės antspaudo saugotoju markizu Kido.

PASVEIKINIMAS

BERLIN. Flureris pasiuntė sveikinimo telegramą Jo Didžieli Japonijos imperatoriui jo brolio prince Mikasos vedybų proga.

Po Sovietų S-gos ateitį eilė Anglijai Tokiai žodžiai lordas Beaverbrookas graudino anglus savo kaiboje

AMSTERDAMAS. Šiandien lordu rūmuose dėl Sovietų Sąjungos apriūpinimo karinėmis medžiagomis kalbėjo lordas Beaverbrookas, kuris, be kitko, pareiškė, kad viename laikše britų užpirkimo komisijos Jungtinės Valstybės buvę konstatuota, kad Jungtinės Valstybės norinčios „atlkti visus pažadus“. Bendrai, britų produkcijos apkrovimas esas sunkus, bet jis tikisi šarvuoti programą taip atlkti, kad Didžioji Britanija „nebus visiškai nuniokota“. Beaverbrookas

kvietė tautą intis „ginklo šalai ginti, kol ne vėlu“. Vsi Anglijos gyventojai dalyvaus kovoje, kaip sovietų tauta savo sostinės gynime. Beaverbrookas pareiškė baimę, kad, nugalėjus Rusiją, ateis Anglijos elė.

ROOSEVELTAS UŽGULES RAGINA KONGRESA PAKEISTI NEUTRALUMO ISTATYMĄ

NEW YORKAS. Associated Press žinomis, Baltųjų šumų sekretorius Early pareiškė spaudai, kad Roosevelto pageidavimas esas, jog kongresas ko greičiausiai atsižvelgtų į reikalą pakeisti neutralumo įstatymą ta prasme, kad Jungtiniai Valstybių prekybos laivai galėtų iplaukti į kariaujančių valstybių uostus. Sekretorius pažymėjo, kad Roosevelto reikalavimas kongresui apginkluoti Jungtiniai Valstybių prekybos laivus jokiu būdu nekliaudas atšaukti klaузulę, kuria draudžiama Jungtinės Valstybių prekybos laivams iplaukti į kariaujančių kraštų uostus.

VASHINGTONAS. Užsienių reikalų ministeris Hullis pasinaudojo ta-

riamu Jungtiniai Valstybių krovinių garlaivio „Lehigh“ nuskandiniu Atlante, kad trečiadienį spausdos konferencijoje vėl smėlžiamais žodžiais piltų Vokietiją. Šis aistinkimas, pareiškė Hullis, esas dar vienas motyvas, kodėl Jungtiniai Valstybių vyriausybė reikalaujanti pakeisti neutralumo įstatymą.

— kad jis, kaip Hullis pasakė, „neuzkirštų kelio tikrai efektiviam Amerikos teisių gynimui.“

Jei bus reikalus, Japonija kariaus ir su Amerika

TOKIO. „Japan Times and Advertiser“ šiandien vėl rašo apie Japonijos pastangas išlaikyti taiką ir pareiškia, kad Japonija esančių pasiryžusi kalbėti už taiką. Bet jos nes jis galima ībauginti jokiais grafiniais. Japonija, paslėmusi savo karine galią, laukia karos arba taikos. Apsupančios tautos galinčios dabar rinktis. Jei bus reikalus, Japonija kovosianti už savo interesus prieš Jungtinės Valstybes.

Atidaryta oro linija Berlynas—Helsinkis

BERLIN. Vokiečių aviacijos bendrovė „Lufthansa“ kartu su suomijos oro susisiekimo bendrove „Aero-Y“ pirmadienį atnaujina prieš karą veikusią oro susisiekimo liniją Berlynas — Dancigas — Karaliaučius — Ryga — Talinas — Helsinkis. Skraidymo planas

numatytas abiem kryptimis su nakvojimu Karaliaučiuje. Iš Karaliaučiaus toliau bus skrendama darbo dienomis. Su šia išimtimi ši oro linija bus labai reikšmingas susisiekimo tiltas, kuris daug turi pasiartauti abileju šalių kultūrinėmis ūkinėmis mainomis.

Anglia ir jos sąjungininkai Tol. Rytuose koncentruoja nepaprastai dideles jėgas

Apie tai skelbia patys anglai

NEW YORKAS. Associated Press žinomis, oficialiuose Londono sluoksniuose pareiškiamas, kad britų ir sąjungininkų kariuomenės dalinių koncentravimasis Tolimuojuose Rytuose yra pats didžiausias visoje imperijos istorijoje.

Su Jungtiniai Valstybės karo lektuvių britų kariniu oro pajėgų vienetai jau išsius mėnesius esą gabenamų į Malajų valstybes.

TAJIS PRIE PRANCŪZU INDOKINIJOSES SIENOS KONCENTRUOJA KARIUOMENĘ

TOKIO. Iš Kambodžo pasienio srities, kaip Domei praneša, Saigone gautose žinose nurodoma,

kad Tajis prie naujai nustatytos prancūzų indokinų sienos koncentruoja kariuomenę. Toliau pranešama, kad Tajis pasienio srityje į rythus nuo Bangkoko, netoli Sisopano, užėmė su mechanizuotais kariuomenės dalinius pozicijas.

BANGKOKAS. Tajo vyriausybė, kaip Tajo laikraštis „Srikrun“ praneša, paskelbė, kad vietiniams organams nurodyta per vieną mėnesį paruošti priešlektuvinės apsaugos siėptuvės. Ši priemonė, kaip toliau skelbime sakoma, paskelbta, turint galvoje pasiruošimą visiems eventualumams ryšium su įtempiu Tolimuojuose Rytuose.

NEW YORKAS. New Yoko lai-

vininkystės sluoksniuose praneša, kad Jungtiniai Valstybės laivynas perėmė visą susisiekimą prekybos laivais tarp Islandijos ir Jungtinės Valstybių.

ATSISTATYDINO ISLANDIJOS MINISTERIŲ KABINETAS

AMSTERDAMAS. Anglu telegramų agentūra iš Reykjaviko praneša, kad trečiadienį atsistatydino Islandijos ministerių kabinetas.

STOCKHOLMAS. Anglu telegramų agentūros žinomis, Islandijos vyriausybės atsistatydino priežastis esanti ta, kad kabineto padėtis susvyravo dėl nuomoniu skirtumų, kiliusiu ryšium su praevenimo kainų pakilimui.

Rooseveltas baisia prievara ir apgaulė stumia Ameriką į karą

BERLIN. „Deutsche Diplomatische - Politische Korrespondenz“ ryšium su paskutiniais Roosevelto ir Hullio pareiškimais pažymi, jog dabartinio JAV režimo atstovai, nusivyle beviltiška savo vienminčių bolševikų padėtimi, savo bejėgiame piktyje dėl bolševikų planu prieš Reichą ir Europę nepasisekimo, dabar savo išsireiškimuo nesilaiko nė m' nimalinės formos bei nadorumo. Sisteminiagai apgaudinėjamiems Šiaurės Amerikos gyventojams su nuolatiniu mely pagalba išplėšiamas pritarimas tokiomis vrienonėmis, kurios gali privesti tik prie sunkiausių painiavų. Laikraštis nurodo incidentus su „Zam - Zam“, „Greeru“ ir „Kearny“ ir konstatuoja, kad Rooseveltas ir jo žmonės pakartotinai mėgina Šiaurės Amerikos laivų nuskandinimus ir sužalojimus vaizduoti Vokietijai nepalankioje šviesoje. Tačiau kiekvienu kartą vėliau pasirodavo, kad tikra padėtis melagių iškreinta, siekiant vien tik sukurstyti JAV gyventojus ir gauti ju pritarimą tolesniems, panahiams į kariūkus, veiksmams.

„Korrespondenz“ rašo: „Hulis vėl, nors pati kitaip mano, tvirtino, kad Vokietija, nugalėjusi bolševizmą, nukreipė savo jėgas prieš Amerikos žemyną. Rooseveltas iš savo pusės padarė sugestivų pareiškima, jog „jei būtu užnūltas Vakarų pusruslis“, JAV ir Kanados karo laivynai kartu naudotusti Atlanto vandenyno uostais. Šiuo nauju ir vis dėlto senu melu dabartinė JAV politika motyvuoją savo įspėjimą Šiaurės Amerikos gyventojams imtis patiemsgintis, tai yra, juos norima iš tiksruju pastūmēti prie tokio veiksmo, kurie jokiui būdu negali būti laikomi apsiginamojo pobūdžio ir kurie turi privesti prie susirėmimui su Anglijos priešais. Hullis atvirai pareiškė, kad JAV vyriausybė nesanti linkusi ypatinai skrupulinai laikytis tarptautinės teisės. Jis tai pridengė forma, kad „gerbiamasis“ nacional-socializmas su savo planais užgrobtį pasauli negali pasiremti jokiui istatymu. Neturėdamis atsakingumo jausmo, Vašingtono valstybės vyrai tikisi savo gyventojų, kaip ir likusio pasaulio atžvilgiu, leisti sau kiekvienu neteisybę, neteisingumą ir istatymu nepaisyma. Savo istorijoje Rooseveltas ir jo padėjėjai žūt būt nori sudaryti tokią padėtį, iš kurios jie ir patys nemato, nei nenori rasti išeiti. Retai kada pralaimėtas žaidimas, siekiant savo gyven-

Ar gali bolševikai laikytis prie Dono, Volgos ar Sibire?

Ką i tai atsako vokiečių spauda

BERLIN. „Didysis sanguininkas“ užmaiti naujas pozicijas prie Duno, Volgos, Uralo, Sibire? Ar pakanka tų pramonės sričių, kurias sovietai dar valdo, gaminti karo medžiagoms, kol pradės veikti anglų saksų pagalba medžiagomis? Tuos klausimus svarsto žinomas vokiečių savaitraštis „Das Reich“ savo paskutinio numero vedamajame straipsnyje. Nesulaikomas vokiečių žygiamais i prieik Rytų fronto viduriniam ir pietiniame ruožuose, grasinamas Maskva, lygiai kaip paėmimas ir Stalino miesto Doneco baseine ir Taganrogo prie Azovo jūros, netoli nuo Duno žiočių, ir geležinkelio linijos, kuri Tiflis jungia per Rostovą su Maskva, visa tai, kaip laikraštis pabrėžia, anglų optimizmą pažei-

dė nemažiau, negu bolševikų pasiruošimo galimumai išsaugoti vientinių frontą per žemę. Nors Churchill's save ir laiko stipriaušiu viru Europoje, o Rooseveltas panašai apie save galvoja Jungtinė Valstybių atžvilgiu, tačiau tatai, laikraščio nuomone, nieku nepakeičia faktas, kad „sovietų svarstyklų pusė nesulaikomai krinta ir anglų saksų sajunga su savo veiksmais ir užsimojimais yra pažiliusi už Europos žemyno ribų“. Maskvoje ir Londono, kaip „Das Reich“ pažymi, buvo laukiamas, kad sovietų frontas jau prie Dniepro apsistos ir kad gyvybinė linija Tiflisas — Rostovas — Maskva pasiliks toli nuo pavojaus zonos. Vokiečių šarvuociai prie to kovos plano neprisitaikė ir panaudojo savo planą, kad anglų

jausmai pasidalintu i kupiną susirūpinimo simpatiją drasiaisiais sajungininkais ir i bejėgiškumo jausmais dėl vaidmens, kuri Didžioji Britanija yra prieverta vaidinti. „Argi tai nebuvu rašytojas Churchillis, kaip laikraštis laikraštis, kuris vokiečiams Didžiojo karo metu primetė klauda, kad jie prie Verduno susitelkė, vietoj ėjė i rytus ir ten kovojo, kas būtų pašalinė blokados smaugiamąjį smūgį?“ Tačiau dabar, kaip laikraštis pabrėžia, vokiečiai patraukė iš tikrųjų į Rytus, ir dar stogiai bei organizuoja, negu Vakaru valstybės bet kada galėjo svajoti. „Viename dalyke, kaip baigia „Das Reich“, anglų yra tiesa: Sovietų Sąjungos sugnužimas nulemia karą.“

Bolševikai mėgino prasiliužti iš Krimo ir Petrapilio

BERLIN. Apie sėkmings atrimimą sovietų mėginių pramušti vokiečių pozicijas Perekopo sanguininkoje, jungiančio Krimą su žemynu, pasakoja vienoje DNB gauto žinioje: Pirmasis sovietu puolimas buvo įvykdytas su smarkia ugnimi. Vis naujomis vienimis éjo sovietų pėstininkai, kurie daugiausia buvo apginkluoti su puolau automatiniais šautuvais. Po 20 minučių nuo puolimo pradžios bolševikai buvo išveržę apie 150 metrų į vokiečių linijas. Tuo križė pasiekė savo kulminacini taiką. Tada buvo pradėtas vokiečių priešpuolis, prieš spaudimas greitai émė silpnėti, pagalau priešas visai atsitraukė. Sekantį ryta sovietu puolimai vėl buvo pradėti bangomis, tačiau ši karta pajėgos buvo žymiai gausėnės, tad jos skaičiumi žymiai prašoko vokiečių pajėgas. Tačiau ši karta išsiveržti į vokiečių gynimosi sistemą nepavyko. Artillerija ir granatų svalytojai vienos minučių būvęje prieš apibėrė įvairių ginklų ugnimi. Pasekmés buvo neaprasostas. Bolševikai turėjo dideliu nuostoliu užmuštais ir belaisviais, ginklais ir medžiaga. Po to naikinančio pralaimėjimo sovietų vadovybei turėjo pataikėti, kad vokiečiams išplėsti ju pozicijas

tojams atimti bet kokį galimumą išlaikyti taiką ir draugystę, buvo varomas taip be skrupulu, kas neturi sau pavyzdžio istorijoje“, baima „Korrespondenz“.

ZINIOS IŠ RYTŲ FRONTO

yra neįmanoma. Raktas į Krimą pasiliuso vokiečių rankose.

BERLIN. X. 23. DNB žinomis iš karinio sluoksnio, spalio 22 d. bolševikai stipriomis šarvuocinė pajėgomis mėgino prasiliužti prie Leningrado. Tačiau vokiečių tankai staiga puolė atslenkančius sovietų šarvuocinės milžinus ir po trumpo susisäurdymo patiesė penkis priešakyje važiavusius sovietų tankus. Seštasis sovietų šarvuotis užvažiavo vokiečių minu užtaras ir išlėkė į ora. Tuo tarpu vokiečių tankai vykusių puolimų suspaudė kito sovietų tankus ankščiau vijoje, kuriai vokiečių pėstininkai ir pioneriai plačiai užminavo, ir tuo būdu 15 sovietų šarvuocinės atsdrū padėtyje, iš kurios nebuvuojokios išeities. I šia vietą buvo sulėkti vokiečių artillerijos ugnis ir bolševikai buvo, kurį laiką priversti važinėti iš vieno galo į kitą. Kai į keliš šarvuotus milžinus gerai pataikė vokiečių granatos, paskutinėje galingu prasiveržimų svarbiausiuoju keliu mėgino išvengti sunaikinimo. Bet ir šis manevas nuėjo niekais, ir per kelias minutes sovietų šarvuocinė vienas po kito buvo suaudyti ir pasiliuko ant kelio. Nė vienas tankas į Leningradą nesugrižo.

BERLIN. X. 23. Apie jau praneštą išpanų „Mėlynosios divizijos“ pergale Rytų fronte karo komponentas praneša smulkesniu žiniu. Korespondento žodžiai,

sunku išsivaizduoti tuos milžiniškus sunkumus, kuriuos teritorija stato puolančiam. Niekur nėra tiltų, daugelyje minu laukų laukia tūkstančiopis mirtis. O tuo tarpu priešinkas iš savo patogiu sekyklu gali apsaudytis artillerija visus žygiamimo kelius. Nepaisant šių sunkumų, nepalankaus oro ir kieto bolševikų pasipriešinimo, išpanu savanoriams be artillerijos paruošimo pavyko persikelti per viena upę ir pastatyti įtvirtintą prieštūlį, kuris turėjo esminę reikšmę tolesniams operacijoms. O be to, buvo paimitas didelis skaičius belaisvių ir daug ginklu. Laičiatis įtvirtintas prieštūlis buvo ne išlaikytas, bet, nepaisant keturių iniršių priešpuoliu, buvo praplėstas.

Estai nesupranta, kaip galima melstis už tuos, kurie juos žiauriausiai žudė

STOCKHOLMAS. Apie bolševikų terorą Estijoje atpasakojo Estijos švedų kunigas Hjalmar Poehl Stockholm Klaros bažnyčioje. Jis pareiškė, kad iki šiol dar nėra žinoma, ar bolševikų išvežtelių yra dar gyvi, kur jie yra, ar jie jau užkasti kokoje nors duobėje. Kiekviena diena ateina vis nauju žiniu apie užtikras naujas žudynes ir kanklinimus. Simtai tūkstančių už savo gyvybę besimeldžiančių krikščionių ir dešimtys tūkstančių bolševiku pagrobėjų šelmu narių turėt išgirsti žinia, kad aukščiausieji angliai,

konų bažnyčios pareigūnai meldžiasi, kad laimėtų bolševizmas. Žmonės negali stačiai suprasti, kaip galiai Canterbury arkivyskupas melstis už tuos, kurie juos žudė. Toks daikas reikštų, kad jie meldžiasi, jog bolševizmo kruvinas viešpatavimas būtų išplėstas į kitas krikščioniškas Europos tautas. Kunigas Poehl tollau konstatavo, kad už sovietų valstybės kalėjimų sienu vyksta pats didžiausias ir žiauriausias nuo krikščioniškosios bažnyčios išteigimo laikų krikščionių naikinimas.

Troškulys baisiausiai kankina, vandens negauname né lašo, bombos sudaužė miesto vandentiekį ir vamzdžius. Pietums gaminti iš kažin kur statinėmis vandens atvežė, pro langą matėme. Pietų davė truputį sriubos be duonos. Ir tai gerai, nes jau antra diena po išvežimo nei valgius, nei gėrus labai sunku kęsti. O čia šimtai vokiečių lėktuvų be jokios paliovos bombarduoja ir bombarduoja miestą per visą dieną. I vakarą visas didžiulis Minsko miestas paskendo vien tik dūmuose ir liepsnos. Pro langą girdime, kaip žmonės ne savais balsais šūkauja, katės kniaukia, šunes stauja — bausi ir žiūrėti ir klausyti. Per dieną rusų zenitinės baterijos, ypač tos, kurios čia pat prie kalėjimo buvo pastatytos, vis dar šaudė, vakte jas visiškai neberegavavo į vokiečių lėktuvus.

Nors mūsų kamera ir gan erdvė buvo, per dieną šiaip taip stumdomės, bet sutemus guldamis labai vargiai ant plikų grindų susirangėme. Gal kai kurie ir visiškai nebėtume gavę vietos kiek prigulti, jei ne pulkininkas Š-kas, kuris su tvarkė mums gulėjimą taisyklingomis eilėmis remiant galvas į galvas, kojas į kojas, o pasieniai paliko siaurą praėjimą, kad būtų galima eiti prie „parašės“ nelipant ant žmonių.

Gulėjome neilgai pusvalandžio, neteko užmigti. Pačiam kalėjime ir kalėjimo kieme išgirdome nepaprastą bruzdėjimą ir triukšmą. Jonas D., palipėjės prie lango, kalėjimo kieme pamatė didžiulė žmonių minia. Žmones partijomis vedė iš kalėjimo į kiemą ir iš kiemo pro kalėjimo priešakinio pastato sugriaudą koridorų į gatvę.

(B. d.)

Londone klesti baisi spekuliacija

BUELOS AIRES. Laikraštis „Razon“ praneša iš Londono, kad ten yra smarkiai paplitusi juodoji prekyba. Juodoji birža aprūpiama turtingasias Londono šeimų ne tik apskrių maisto produktais, bet taip pat drabužiais, whisky ir cigaretais. Kontrandininkai visiškai nesirūpina pagrasiomis bausmėmis, nes jie savo neeilėtomis operacijomis uždirba didelius pinigus. Nors kontrandininkai, kurie tamšiomis naktimis sunkvežimais važinėja į kraštą vidu ir ten supirkė prekes, buvo jau nekarą su gauti, vis dėlto juodoji birža tebekesti. Maitinimo ministeris pats pripažiusta, kad taip yra labai rimta ir sunkiai išsprendžiama problema. Iki šiol nebuvu ras a praktišku galimumu nusloplinti kontrabandą, kuri yra nepaprastai kenksminga neturtingiems gyvenojamais.

KOMBINACIJOS DĒL REUTERIO AGENTŪROS

STOCKHOLMAS. „Dagens Nyheter“ žinomis iš Londono, Londono laikraščiai, susijunge „News Papers Properties Association“ vardu, perėmė 50 nuošimčių Reuterio telegramų agentūros akcijų. Tuo būdu, kaip laikraštis toliau praneša, bus padaryta tam tikra Reuterio veiklos reorganizacija. Laikraštis „Stockholms Tidningar“ šia proga iš Londono praneša, kad informaciją ministeris Bracken atstovų rūmuose paraiškes, jog finansų ministeris ir jis pats šiuo atveju tarėsi su „News Papers Properties Association“. Vyriausybė galėtų pasiūlyti agentūrą suvalstybinti. Konservatorius atstovas Samuel Stoy, kuris kartu yra Reuterio biuro pirminkas, kaip švedų laikraštis toliau praneša, pareiškė, jog jis prieštarauja planams paversi Reuteri keliu asmenų įtakai.

Pulkininkas J. Petruitis

Kaip jie mus sušaudė

48

Bet ir tai mus labai stebino, kad kitos siebos nuo smarkių sprogimų sugriuovo, o mūsų kameros sienų nei viena, nei kita bomba neįstengė sugriauti. Be to, dar mums buvo nesuprantama, kaip galėjo žinoti tas lakūnas, kad mes aštuoniasdešimt trys nekalta žmonės, sedime toj kameroj, ir lyg tyčia, žaizdamas neįpaprastu savo taiklumu mėtyti bombas, nenumetė vienos, ar kitos bombos tiesiai į mūsų kameras. Juk iš lėktuvų bombas mėtyti, tai ne cirke peilius pro šalį stovinčio žmogaus į sieną svaidyti!

Mus vedė per didžiuli kalėjimo kiemu, užverstą bombų susprogdintu mūro griuvėsiams, lentgaliais ir pakulomis, kurios nežinia iš kur atsirado, tur būt, kur nors kalėjimo palepėje buvo sukrautos, i didžių kalėjimo korpusą trečių aukštą ir suvarė taip pat visus į vieną didelę kamero langais į miestą. Didžiuojančios bendrujų kamero langai nebuvo užkabinti dėžėmis iš oro, todėl mums buvo patogu stebeti iš mūsų kameros langų į mesto bombardavimą. Sioj kameroje, trečiam aukštę, mums buvo daug jaukiau, negu apatiniam aukštę, nes patekusi bomba, ro-

dos, netaip giliai palaidotų po didžiulio kalėjimo mūrų griuvėsiams.

Cia susirinkę pradžioje tik stebėdamiems ir dalindamiems nesenai pergyventu įspūdžiu, klausinėjom vienas kito:

— Jonai, pasakyk tu man, kaip tu manai, kas mus išgelbėjo? — klausia manęs labai susijaudinęs pulkininkas N. G.

— Kunige daktare, pasakyk mums, argi čia ne stebuklas? — klausia kažin kąs kunigą Praną.

— Ponas kapitone, kaip jūs manote, kas čia buvo?

Niekas nebeaškino, kad mes išlikome gyvi tam tikro supuolimo, likimo arba ko nors kito dėka. I tuos klausimus tebuvo tik vienas atsakymas: mus išgelbėjo mūsų malda ir gilius tikėjimas.

Cia bebūdami mes turėjome geros progos išsiaiskinti, kaip mus tardė, kurį kaip kankino, kas mus išdavė iš t. t. Ir k. Praną gerokai pakankino — jam dėjo ant rankų veržiamuosius aspirankius. Daktarą M-jų elektrizavo. Mūsų byloje né vienas neišvengė kankinimų. Mane labai nustebino, kad svarbiausio kaltininko mūsų byloje, studento K-ko, kuris sykiu su mūsų pagal tą patį baudž. kod. straipsni buvo atiduodamas teismam, visiškai nebuvavo. Kun. Pranas man paskė, kad jo nebuvavo ir suėmė — jis pabėgo. Ot, tai provokaciją ir melo meisteriai! Jie visą laiką skaitė man jo parodymus, kurių jie visiškai neturėjo. Pasirodo, kad jie buvo sugalvoję jo parodymus, kokie jiems buvo reikalangi, kad tuo būdu galėtų išgauti iš mūsų daugiau prisipažinimo, ir jo parašą buvo padirbę.

Handels- und Kreditbank A.G.

Gegründet von der

Dresdner Bank, Berlin

KAUEN

Laisvės alėja 56

Telefon Nr. 29884

Hauptniederlassung RIGA, Sandstrasse 3, Telefon 24293

Weitere Niederlassungen sind vorgesehen in

REVAL – MINSK – WILNA – SCHAULEN – LIBAU – NARWA

Geschäftseröffnung in Kauen

Freitag, 24. Oktober 1941.

Sportas

Sekmadienij krepšinio turnyras

Ilgai lauktas Kauno krepšinio rūdens turnyras pradedamas ne šeštadienį, kaip buvo anksčiau skelbta, bet sekmadienį. Iki laikraščio išėjimo turnyre dalyvauti buvo užsiraše: vyru gr. 6 komandos: LFLS, Tauras, LGSF I, LGSF II, Perkūnas, Kovas; moterų gr. 3 penketukai: LFLS, LGSF I, LGSF II. Kadangi registracija baigiamā šeštadienį, numatoma, kad užsiregistrouos dar ne viena ekipa. Atrodo, vyru gr. įsitelkiant antroji Perkūno komanda, be to, žada dalyvauti ir Kauno Teniso Klubas. Nauju dalyvių tikimasi ir moterų grupėje.

Yra sudarytas jau užsirašiusi dalyvaujantys tvarakaračiai. Sekmadienij turnyras pradedamas 17 val. Vyks tokios rungtynės: 17 val. Kovas–Perkūnas (teisėjai Visockis ir Nikolskis), 18 val. moterų LGSF II–LFLS (teisėjai Griešnovas, Norkus), 19 val. LFLS–LGSF I (teisėjai Baltrušas, Puzinauskas), 20 val. Tauras–LGSF II (teisėjai Leščinskis, Zarockis).

Kauno futbolo pirmenybės

Sekmadienį bus teisiamos Kauno futbolo pirmenybės. Ivyks dvejos rungtynės:

13 (1 val. p. p.) val. Perkūnas–Tauras (teisėjas Citavidius) ir 15 (3 val. p. p.) Kovas–LGSF (teisėjas Dirgėla).

Atsiminus pirmuosius pirmenybių susitikimus, kur LGSF nugalėjo Taurą 2:1 ir Kovas įveikė LFLS 4:3, tenka laukti jog ir ši sekmadienį, jei tik pasitaikys tinkamas oras, matysiame nuotaikingu kovu.

Laimėtojus nėra lengva numatyti, nes po dviejų pirmenybių kovų dar nėra išryškėjęs pastovus vienuoliukų pajėgumas. Galima tik teigti, jog vienos komandos sukovos tikrai atkakliai. Perkūno pirmenybių susitiki muose nesame matę, dėl to idomu, kaip jam vyks prieš vieną pralaimėjimą turintį Taurą. Taip pat antrame susitikime jėgos aplygės, ir čia rungtyniaus praeito sekmadienio laimėtojai.

Pasaulio šachmatų meisteris Dr. Aliochinas

Pasaulio šachmatų meisterio dr. Aliochino vardas vėl nuskambėjo po visa sportinių pasaulių. Krokuos turnyre jis su Schmidt pasidalino pirmąją ir antračią vietą. Dr. Aliochinas taip pat gavo dovaną už gražiausią turnyre suloštą partiją.

Dr. Aliochino likimas yra painus, prižiugęs įvairiausią vingių, ir ryškiai vaizduoja savo šachmatų pokarinės Europos paskirų valstybių susitarkymą, kai daug žmonių turėjo palikti gintuosius kraštus ir bastyti be prieplaudos po pasauli.

Gimęs 1892 m. lapkričio 1 d. Maskvoje, Aleksandras Aliochinas jau vaikystėje pirmuoju šachmatus. Sulaukęs šešiolikos metų, jis išsiukojo Rusijos meisterio vardą. Paaisekimas lydėjo pasiekimams 1914 m. Manueine jis laimėjo pirmąją vietą didžiuliam tarptautiniam turnyre. Isiliepnojus Didžiajam karui, jam pavyksta pro Sveciarija, Italija, Prancūzija, Anglija, Norvegiją ir Švediją po vargintinių kelionės grįžti į tevynę. Bolševiku revoliucija jam atima turėjų ir kaip turtingesnį imeta į kalėjimą. Netrukus Aliochinas buvo nusmerktas miriop, bet nuo jo jam pavyksta išsiukti, nes pašmaišo komisarė, ji išimyli ir padeda paspruktį į užsienį.

Tada Aliochinas atsiduria Paryžiuje ir klimba į teisės dalyku studijas, norėdamas kaip galima greičiau gauti diplomas.

Pirmasis didesnis Vokietijoj surengtas turnyras Aliochinai šaukia į Baden-Badeną. Aliochinas pasirodo itin puikios formos ir nepralaiko nė vienos partijos. Dabar atėjo pats laikas iškvesti rungtis pasaulio meisteri Capablanka. Netikėtai, bet užtarnautai naujuoju meisteriu tampa Aliochinas, po varginančios kovos laimėjės 6 partijas, pralaimėjės 3 ir 25 sužaidės lygiomis.

San Remo turnyre (1930 m.) ir Bad Biede (1931 m.) Aliochinas parodė tokius dalykus, kurie vienintelėmis pasaulio šachmatų istorijoje. Tai patys sėkmingesni aiškiuose Aliochino šachmatų karjeros metalai.

Jei Aliochinas ir neįsilika partovios formos ligesni laiką, vis delo 1935 m. Euvės laimėjimas dėl pasaulio nugalėtojo vardo nėra toks stebinas, kaip savo laiku Aliochino pergalė prieš Capablanką. Iš pradžių Aliochinas vedė 4:1, ir atrodė, jog Euvė susilaiks didesnio pralaimėjimo, bet nutiko šis tas nelauktas. Olandas sekėsi, jis turėjo daugiau savitardavimo, o sužaidė taktiskai tiesiog nepalyginamai. Aliochinas pradėjo kovoti neužimintai, padarė eilę grubių klaidų, papras-

tai išvengiamų net mažesnių šachmatinių ir pralaimėjo.

Vėliau Aliochinas sukruto ir meisterio varda atkovojo. Pirmą kartą istorijoje tas pats šachmatininkas antra kartą iškovojo pasaulio meisterio vardo.

Ir dabar Dr. Aliochinas dar tebežaidžia stipriali, iškinamai, taip, kaip pridera pasaulio meisterui. Tiesa, turnyruose kai kada jam tenka pasitenkinti ne pirmąją vietą, bet tai nėra leimiamas dalykas ir dėl to jo sostas nepradeda braškėti.

Dr. Aliochino likimas yra painus, prižiugęs įvairiausią vingių, ir ryškiai vaizduoja savo šachmatų pokarinės Europos paskirų valstybių susitarkymą, kai daug žmonių turėjo palikti gintuosius kraštus ir bastyti be prieplaudos po pasauli.

Isiliepnojus Didžiajam karui, jam pavyksta pro Sveciarija, Italija, Prancūzija, Anglija, Norvegiją ir Švediją po vargintinių kelionės grįžti į tevynę. Bolševiku revoliucija jam atima turėjų ir kaip turtingesnį imeta į kalėjimą. Netrukus Aliochinas buvo nusmerktas miriop, bet nuo jo jam pavyksta išsiukti, nes pašmaišo komisarė, ji išimyli ir padeda paspruktį į užsienį.

Tada Aliochinas atsiduria Paryžiuje ir klimba į teisės dalyku studijas, norėdamas kaip galima greičiau gauti diplomas.

Pirmasis didesnis Vokietijoj surengtas turnyras Aliochinai šaukia į Baden-Badeną. Aliochinas pasirodo itin puikios formos ir nepralaiko nė vienos partijos. Dabar atėjo pats laikas iškvesti rungtis pasaulio meisteri Capablanka. Netikėtai, bet užtarnautai naujuoju meisteriu tampa Aliochinas, po varginančios kovos laimėjės 6 partijas, pralaimėjės 3 ir 25 sužaidės lygiomis.

San Remo turnyre (1930 m.) ir Bad Biede (1931 m.) Aliochinas parodė tokius dalykus, kurie vienintelėmis pasaulio šachmatų istorijoje. Tai patys sėkmingesni aiškiuose Aliochino šachmatų karjeros metalai.

Jei Aliochinas ir neįsilika partovios formos ligesni laiką, vis delo 1935 m.

Euvės laimėjimas dėl pasaulio nugalėtojo vardo nėra toks stebinas, kaip savo laiku Aliochino pergalė prieš Capablanką. Iš pradžių Aliochinas vedė 4:1, ir atrodė,

jog Euvė susilaiks didesnio pralaimėjimo, bet nutiko šis tas nelauktas. Olandas sekėsi, jis turėjo daugiau savitardavimo, o sužaidė taktiskai tiesiog nepalyginamai. Aliochinas pradėjo kovoti neužimintai, padarė eilę grubių klaidų, papras-

— Racing Club-Paris teniso rungtynėse nugalėjo Barcelonos rinktinė 5:0. Aštriausiai sukojo Pellizza su Biancu. Laimėjo prancūzas 6:8, 6:1, 5:7, 7:5, 6:2. Destremoux taip pati Bianca nugalėjo iškinančia pasekmę 6:3, 6:2, 6:1. Be to, Pellizza sukurė Carless 6:2, 6:2, 6:3 ir Destremoux įveikė Carless 6:4, 6:3, 6:4. Dvejetė žaidimas Boussus-Destremoux ir Maieris-Biancas baigėsi pirmuju laimi 6:3, 6:0, 5:7, 6:4. Tenka pastebeti, jog Racing Club-Paris savo eilėse turėjo dabar geriausius Prancūzijos tenisininkus.

SOVIETU S-GA JAU NEBEDUODA KINIJA GINKLU

TOKIO. Kaj DOMEI iš itakingu sluoksnui patyrė, sovietų vyriausybė neseniai įunkingui oficialiai pranešė, kad Sovietu Sajunga nebegalinti toliau gabenti karo medžiagų į Įunkingą. To priežastis — dėl greito vokiečių prasiveržimo Vakarų fronte susidares nepaprastai kritiškas jų pačių paraiškavimasis.

Von Tschammer und Osten

Apie Vokietijos sporto vadą

Visam dabartinės Vokietijos sportiniam gyvenimui vadovauja tam tikra sajunga, sutrumpintai žymima NSRL (Nationalsozialistische Reichsbund für Leibesübungen). Ji prižiūri visu šaku veiklą, savo prilausomybėje turi 50.000 sporto organizacijų su apie 4 milijonus nariu.

1933 m. Adolf Hitler Haus'a von Tschammer und Osten paskyrė reicho sporto vadą. Vokietijos sportas pasuko nauja kryptimi, ir jos dėka užkariao dabartine vietą kitu tautų sporto bendruomenėje.

Hans von Tschammer und Osten žiemet sukonco 54 metai amžiaus. Džižiojo karo metu jis buvo karininkas ir žygje per Belgiją buvo sunkiai sužeistas. Pasveikės grįžo į dalinį ir fronte išbuvo iki karo pabaigos. Be eilės kitu pasižymėjimo ženklu, jo krūtinė puošia pirmos klasės Geležinis kryžius.

Praisdėjus dabartiniams karui,

Japonija savo tikslu sieks visomis priemonėmis

TOKIO. „Kai kurios prieš Japoniją nusistačiusios valstybės jaučia nerima dėl naujo kabineito, — rašo „Tokio Niči Niči“, — ir mes labai gerai galime ju nėrimą suprasti“. Tačiau Japonijos teisėtos pretenzijos, rašo toliau laikraštis, yra visiškai aiškios: Kinijos konflikto išsprendimas ir naujosios Rytų Azijos kūrimas trišaliu pakto pagrindu. Japonija, kaip užsienių reikalų ministeris Tojo pakankamai aiškiai esas pasakes, sieks šių tautinių tikslų visomis priemonėmis. Todėl Tojo kabinetas tės toliau derybas su Jungtinėmis Valstybėmis, tačiau jų pasisekimas ar nepasisekimas vis dar tebesas Vašingtono rankose, kuris turis suprasti tikrą padėti Rytų Azijoje. Toliau „Tokio Niči Niči“ išpėja Jungtinės Valstybes nuo Anglijos mėginimų išplėsti karą į Ramųjį vandenyną, siekiant itraukti į Europos karą ir Jungtinės Valstybes. Jungtinės Valstybės turėtų verčiau dar kartą apsvarstyti padėti ir surasti priemones sunkumams pašalinti.

Meksika gavo 30 mil. dol. paskolą

VAŠINGTONAS. Kaip prekybos ministeris Jones pranešė, Jungtinės Valstybės eksporto ir importo bankas Meksikos vyriausybei suteikė 30.000.000 dolerių kreditus pagerinti Meksikos kelių tinklui gynimo programos ribose. Kreditų išmokėjimas numatytas trijomiems metams ratomis po 10.000.000 dolerių, kurių pirmoji rata jau išmokėta. Be to, Meksika kelių statybos medžiagias perka Jungtinės Valstybės.

Nepaprastai daug priaugo ruonių

Dėl to Japonija atsisakė nuo ruonių apsaugos sutarties

TOKIO. Domei žiniomis, praėjus atstatymo laikotarpiui, per kurį prieš vienus metus turėjo pasakyti Japonija, Didžioji Britanija, Jungtinės Valstybės ir Sovietų Sąjunga, šiandien buvo paskelbtas nebegaliojančiu tarptautinis ruonių apsaugos susitarimas, kuris buvo

Kauno Teatras

Penktadienį, spalio 21 d.

ZENTAS

V. Krėvės-Mickevičiaus 8 pav. sodž. gyv. vaizdai Bilietai nuo 1-8 rb.

Šeštadienį, spalio 25 d.

TANNHÄUSER

R. Wagnerio 4 v. opera Bilietai nuo 3-15 rb.

Sekmadienį, spalio 26 d., 13 val.

KLASTA IR MEILĖ

F. Šillerio 5 v. tragedija Bilietai nuo 1-8 rb.

Sekmadienį, spalio 26 d., vakare

GULBIŲ EŽERAS

P. Čaikovskio 4 pav. baletas Bilietai nuo 2-12 rb.

Spektaklių pradžia 18.30 val. Bilietai parduodami nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 19 val.; Šventadieniais — nuo 12 iki 14 ir nuo 16 iki 19 val.

Kauno Jaunimo Teatras

Šeštadienį, spalio mėn. 25 d., 16 val.

12 BROLIU JUODVARNIAIS LAKŠČIUSIU

S. Ciurlionienės 4 pav. pasaka

Sekmadienį, spalio mėn. 26 d., 15 val.

TÉVO PALIKIMAS

3 pav. inscenizuota liaudies pasaka.

BRĒMENO MIESTO MUZIKANTAI

4 pav. inscenizuota brolų Grimmų pasaka.

KONCERTINÉ DALIS

Bilietai parduodami teatro kasoje (Laisvės al. 41, telef. 23717) nuo 10 iki 15 ir nuo 17 iki 19 val.

Skelbimas

Reikalingas sumanus žaltkalvis nuolatiniam darbuliui. Kreipkitis i V. K. D. „Kartonažas“, Kaunas, Duonelaičio g. Nr. 41. 2116(3)

Skelbimas

K. V. B-VĖS „PARAMA“ valku rūbu ir baltinių siuvykloje, esančioje Kaune, Vilniaus g. 33, II aukšt., siuvami įvairūs kūdikiams ir vaikams drabužių, o suaugusiemis — įvairūs baltiniai.

Nuo šios dienos priiminėjami išgyventojo užsakymai, o taip pat stambesni ir smulkesni baltinių partaisys.

Užsakymai vykdomi tik iš užsakymo medžiagos. 2188(2)

I LAISVE

Redakcija — Duonelaičio 24, II a., vyr. redaktoriu tel. 20520, redakcijos sekretoriu — 21414, redakcijos — 20530. Interesantai priiminėjami 12-13 ir 17-18 val.

Administracija — Duonelaičio 24, I a., tel. 26375.

Skelbimai priimami tik iš vakaro iki 18 v.

sudarytas 1911 met. ir atnaujintas 1926 metais. Informuoti sluoksniai tuo klausimu nurodo į tai, kad per 30 nustatyti ruonių apsaugos metų priaugo nuo maždaug 140.000 iki 2.200.000 ruonių. Japonija atsisakiusi nuo susitarimo dėl to, kad didelis ruonių priauglis padarė žvejybai milžiniškų nuostolių. Ruonių yra sunaikinė tinklų ir suėdė didžiulius kiekius lašišų bei forelių. Kompetentingi pareigūnai praneša, kad šiuo metu vyriausybė ruošia planus, kuriais, nežūrint susitarimo negaliojimo, būtų užkirstas keilių besaikėi ruonių medžioklei.

ŽENEVA. „Daily Telegraph“ praneša, kad šioms dienomis viene name į šiaure nuo Londono esančame mieste vėl dingo ellē svarbių slapū dokumentų. Šie popieriai buvo pavogti kavinėje vieno

lėktuvo fabriko direktoriui iš jo portfelio.

BUDAPEŠTAS. Szegedino karo lauko teismas svarstė bylą 18 komunistų, kilusių iš pietinių prie Vengrijos priskirtų sričių. Keturi iš tų komunistų buvo nuteisti mirti. Dviem iš tų komunistų teismo sprendimas jau įvykdytas. Kiti du yra įtelkę malonės prašymą. Likusieji komunistai nubausti laisvės atėmimo bausmėmis.

STOCKHOLMAS. „Dagens Nyheter“ rašo, kad sekmadienį vakare į Korso salą prie Sandhammo motorinių laivų a'vyko 10 unifor muotu bolševiku.

RADIJO PROGRAMA

SESTADIENIS, 25. X.

5.00 Vokiečių karlams; 6.00 Maldos dienos mintys. Rytinis koncertas; 7.00 Žinios vokiečių k.; 7.15 Žinios, pranešimai, dienos programa; 7.45 — Plokštelių muzika; 8.00 Mankšta moterimai. Vad. Danutė Nasvytytė; 8.15—9.15 — pertrauka; 9.15 Žinios; 10.30 Koncertas; 10.10 Andrius Kanukovas: Pasaulio žydijos kovos priemonės ir siekimai; 10.30 Koncertas; 11.30 Sveikatos patarėjas; 11.50 Plokštelių muzika; 12.00 Varpu muzika iš Karo muziejaus. Žinios, tollmesnė dienos programma; 12.20 — Plokštelių muzika; 12.30 — Žinios vokiečių k.; 12.45 — Vidudienio kon-

certas (transl. iš Vok.); 14.00 Žinios vokiečių k.; 14.15 Popletinis koncertas (transl. iš Vok.); 15.00 Žinios vokiečių k. Po ju — pertrauka. Iki 16 val.; 16.00 Garsu vainikas; 17.00 Žinios, laikraščių naujienos, pranešimai; 17.45 Mišrus koncertas. Dalyvauja op. sol. Pranc. Radzevičiūtė, op. sol. Zigmantas Survila ir Juozas Kudoko oktetas; 18.30 Laiko įvykių, pranešimai iš fronto, Vyriausios vokiečių karų vadovybės pranešimai iš Žinios vokiečių k.; 20.15 Žinios, programma rytdienai; 20.30 LNP pranešimai; 20.50 Saloninio orkestro koncertas; 22.00 Žinios vokiečių k. Po ju — Žinios lietuvių k. Šokių muzika; 23.00 Programos pabaiga.

Smulkūs skelbimai

VAINORU VERTIMU BIURAS

Kaunas, Vytauto prospe. Nr. 61a. Tel. 26000.

JEI IŠVERSTI KA NORS REIK, I SAPIEGOS 6 EIK

Vertimų biuras „Plunksna“ verčia i vokiečių kalba prašymus, pažymėjimus ir kitus rāstus. Kaunas, Sapiegos (buv. Tolstojaus) g. 6 nr. Tf. 23727.

Zinantieji apie likimą Augenjо Abromaičio, buv. karo mokykloje Švenčioneliuose, prašau pranešti Ninių Venckovičiūtę, Kaunas I, Juozapavičiaus prospe. Nr. 51. 2216(6)

TAURAGĖS 2. O. K. „LAISVĖ“ NARIŲ DÉMESIUI

Karo metu žuvus visiems kooperatyvo dokumentams, malonai kviečiame gerbiamus narius, pajū įnaujat atstatymui pareikšti savo pretenzijas iki š. m. gruodžio m. 31 d. darbo dienomis nuo 8 iki 15 val. koop. kontore, Taurage.

Valdyba

2232(2)

Kad neelikvotum laiko ir neišleistum veltui pinigų, turėdamas atlikti reikala, kreipkitis į vertimų, perrašinėjimo ir informacijos biurą, Kaunas, Duonelaičio g. 4-a, tel. 27179. Čia gausi pasiūlymienės ir nurodymus vienais Tamstal rūpimais klausimais. 2037(6)

Mokantis kalbėti voldečiu, lietuvių, rusų ir lenku kalbomis tuoju ieško perkalbetojo, įstaigoje sargo ir panaujant darbo. Siūlyti: Luklio 12, b. 3, telef. 41283. 2091(4)

Reikalingas vedėjas medžio dirbinių dirbtuvei (50 darbin.). Prašymus su mokslo ir stažo nurodymu siūsti: „I Laisvę“ Administracijai Nr. 22784. 2181(3)

Dviračių dirbtuvei skubiai reikalingi žaltkalviai. Darbas nuolatinis. Kaunas, Luklio g. 12. 2168(3)

Valstybiniam Poligrafijos Pramonės Trestui REIKALINGA VERTĖJAS-A, mokas-anti gerai žodžiu ir rasti vokiečių ir lietuvių kalbas. Teirautis V. P. Pr. Treste, Grunvaldo g. 14. 2124(1)

Reikalinga namų ruošai mergina, mylinčių valkus. Rekomendacija būtina. Vaižganto 20, telef. 23749. 2192(1)

Siuo skelbiama, kad pamestas ČEKAUSKO BRONIAUS Aukštostos Technikos Mokyklos Iuodijimai Nr. 1750 negaliuoja. 2221(1)

Mažai šeimai reikalinga tarnaitė, mokanti virši. Rekomendacijos būtinės. Kreipkitis: Aušros g. 37, bt. 1. Nuo 17-18 val. 2220(1)

Skubiniu parduodamai „SINGER“ kaininė siuvama mašina. Sužinoti Prūsų g. 8 Nr. bt. 5, pas M. G. 2217(1)

Reikalinga namų ruošai mergina, mylinčių valkus. Susikalbti su virtuve, arba bendrai naujodama. Siūlyti: telef. 20804, nuo 9—15 val. 2191(2)

Vargonių, pianinų ir fortepijonų deirintojas — specialistas. Rokiškis, VII-niaus 8. K. Kiliškis. 2194(3)

Pranešame Gerb. giminėms, draugams ir paljstantiems, kad jiems myli-mas brolis

Adomas Furmanavičius

(Kurmanavičius),

gimęs Stakliškių miest. 1916 m. Šio karo metu, kaip žauly — partizanas, Stakliškių miestelyje buvo perkauptas ir 8 m liepos mėn. 9 d. Liet. Raud. Kryž. ligoninėje nuo žauly mirė.

Nullidy broliai Jucezas, Jonas ir sesuo Antės

Kauno Pramoninių Gaminijų Prekybos Centro Konkursos telefonų sąrašas:

1. Direktorius, Laisvės al. 24. 25935

2. Direktor. pavaduotojai, Laisvės al. 24

a) komerc. reik. 25929

b) administrac. reik. 25929

c) asmenin. (kadru) reik. Laisvės al. 17 26797

3. Asmeninis skyrius, Laisvės al. 17 21087

4. Inspektoriatas, Laisvės al. 17 21089

5. Vyr. buhalteris, Laisvės al. 24 23700

6. Buhalterija, Laisvės al. 24 27057

7. Kanceliarija, Laisvės al. 24. 25865

8. Prekybos skyrius, Laisvės al. 24 26994

9. Gamybos skyrius, Laisvės al. 24 22667

10. Apsaugos skyrius, Laisvės al. 24 20545

11. Ūkio dalis, Laisvės al. 52. 21416

12. Nac. įmonių atsisk. sk. Laisvės al. 60 26005

2195(1)

Perkame radijo aparatus. Pagelaudinė paskutinėjų metų modelial. Siūlyti: Kauno Radiofonul, Daukanto 12, telef. 25625. 2196(1)

Parduodamas moteriškas mažai dévėtas kurmio paltas. Kreipkitis: Gardino g. 21 bt. 2, nuo 16 iki 18 val.

2197(1)

Vaikinas, mokas knygrinės darbus ir nenorėdamas nutraukti pioletinės gimnazijos lankymo, ieško atitinkamo darbo. Siūlyti: Nemuno g. 16, bt. 1. 2199(1)

Karys ar civilis asmuo, grįžęs iš ištrūmimo ir matęs lin. Eugenijų Leidėja vežama link Velykių Luki ir kalbėjės su juo, esat labai prašomas prisiusti savo adresą brolui. Kaunas, Zemaičių g. 62a, b. 2, Alg. Leidėjui. 2200(1)

3 asm. šeimai reikalinga šeimininkė. Prašoma kreipkitis tik su rekomendacijomis Kęstučio g. 30, bt. 6. 2202(1)

Studentas ir studentė, norėdami gerai pasitobulinti, ieško rimto vokiečių kalbos mokytojo-jos.

Pranešti: Ožeškienės g. 3, bt. 3. Telef. 20805. Tuo pačiu antraštu pranešome atsiliepti anglų k. mokytoja. 2203(1)

Pakelkim laiko kainą

Laikas biznieriui yra pinigai, mistikui — tiltas į amžinybę, filosofui — sukcesyvaus judėjimo matas, mums gi, įbedusiems akis į savosios tautos ateitį, jis yra vertybė, nesulaikomai srovenanti pro mes ir nebegrūtamai nutekanti su visais panaudotais ir nepanaudotais galimumais. Jeigu net didžiosios tautos, užsimojusios žengti į priekį ir kilti, sielote sielojasi kiekvieno savo nario valandėlė ir rūpinasi, kad ji būtų teigiamas jnačas į kūrybinį tautos darba, kiek kartu labiau turėtume tuo sielotis mes, maža, bet taip pat į ateitį besišmelkiantį tautą?

Karas, ypač šiu dienų totaliniškas, absorbuoja daugybę vertybų, palikdamas ju kasdieniniams reikalams tik načius būtiniausius minimumus. Ivačių užkampių snekliaintai, pasinaudodami ta aplinkybę, tų vertybų kaičias išnučia ligi pasakišku sumu. Tiek viena vertybė — laikas — toje modaloje rinktoje ne tik neišaukštama, bet labai dažnai net niekingai nuvertinama. Gal niekad be jokios prasmės nebuvu gaičiama tiek laiko, kai dabar. Tačiai išyksta gal dėl to, kad žmonės, susirūpinę savo materialinės egzistencijos reikalų tenkinimu, vradeda nebebuvo kiti reikšmės tokio neančiuopiamo dalyko, kaip laikas. O gal kitis, matydami, kaip daugybė žmonių kautynių lauke aukoja gyvybę, vadinas, visą savo būsimą laiką; kai žmogaus tenijaus laimėtimai, kuriais jis būmico nepaprasta taupyti laiką, nirmoje eilėje iškinkomi tiek karo reikalams, — ima nevertinti tu išbarstyti laiko trupinių, nesuradami tos savaimės besiperšinčios analogijos: jeigu taip labai vertiname tas materialinės liekanas, kurios liko kasdieniniams reikalams nuo karo, tai nemažiau vertintinas ir laikas.

Šiuo metu mums visai suprantamas net savas visų vertybų jungimas vienam didžiam tikslui — galutiniam laimėtimui, todėl suprantami ir susisiekimo suvaržymai ir kortelių sistema, kuri be kitokio sugaissina į laiką, bet bloga yra tai, kad laiko gaišinimas padarо lypg ir mados dalykas, ir užuot keleliočiai branginus iškusi sunaudotiną laiką, jis dėl pareigūno ar paties interesanto nesivokimo gaišinamas be reikalo ir be prasmės. Ilustracijai pora paždziū.

Maisto gaminų krautuvė gavo deginės. Prie durų tuoju susidaro didelė „ištroškusiųjų“ eilė. Pardavėjai dirba suše, bet kadaangi šiuo metu vieno ju trūksta, darbas eina lėta! Pirkėjai kad ir nekantraudami stovi valanda į kita, nes kas gali žinoti, gal to brangaus vaisto nuo kirmino gall ir pritrūkti. Visai pakalbtu vedėjui pranešti susispiešėms klientams, kad bet kuriuo darbo metu jie šia preke būsia aprūpiinti, nes dalys numatytos visiems, ir visos eilės neliktu nė trečdaliu, bet vedėjas ne tiek nesusipranta tai padaryti, o dar vieną pardavėja komandiruoja prie durų tvarkytis besiveržiančios publikos. Taigi, laiko gaišinimas dar paspartinamas, o reikia atsiminti, kad jeigu 80 žmonių be reikalo sugaista po valanda, tai tuo vienu mostu sunaikintama viena dešimtis vieno žmogaus darbo dienų!

Kitoje krautuvėje, atvirkščiai, teko matyti išrikiuotus indus pieninių su pri-virtintomis klientų kortelėmis. Ten krautuvinkas iš anksto supilsto pieną, o jie atėjė kada kam patog'au atsiūma. Zmonių viesoje čia eilėje atstovi puodynės, arbatinai ir buteliai. Argi negalėtu tokio sumanumo ir iniciatyvos parodyti ir kitis, kurie, dėrbami išvairiausiose srityse, gali sutauputi tautai daugeliu valandų nesugražinamo laiko šiuo metu, kada iš vienos pusės turime daugybę to laiko aukoti dėl to, kad to reikalauja mums taip suprantamas karas, iš antros pusės, kada mums taip svarbu sunaudoti kiekvieną laiko trupinę dėl to, kad mes norime gyventi.

Kiek sunaikinta kultūros paminklų

Kultūros paminklų apsaugos įstaiga šiuo metu organizuoja žinių rinkimą apie sunaikintus mūsų krašto kultūros turtus. Žinių rinkti manoma tiesioginiai per mūsų kultūrines įstaigas, pav. centrines bibliotekas, Kauko ir Vilniaus universitetų bibliotekas, Lietuvos mokslo akademijos biblioteka, Valstybinis Kauno ir Vilniaus archyvus. Sioms visoms įstaigoms yra parašyti specialūs raštai, bet dar ne iš visų įstaigų gauti atskymai. Bolševiku okupacijos laikais davarų bibliotekos, juo stiliu balda, archyvinė medžiaga kai kur komjau nuoli ar raudonarmiečių buvo sunaikinta. Todėl ir Kultūros paminklų apsaugos įstaiga, bendradarbiaudama

su Centriniu Statistikos biuru, renka žinias apie davarų kultūrinės medžiagos sunaikinimą. Centrinis Statistikos biuras provincijoje turi apie 2000 respondentų.

Be šių darbų, Kultūros paminklų apsaugos įstaiga ruošiasi kultūros paminklų inventarizacijai — kilnojamuji ir nekilnojamuji kultūros paminklų, istorinių fotografių, nuotraukų, brėžinių aprašymui.

Yra surašyta apie 500 didžiausių Lietuvos davarų kultūros paminklų: paveikslai, gravūros, stiliu balda ir kit. Kad šiuos visus kultūrinius paminklus galėtų tinkamai patikrinti ir geriau juos prižiūrėti, Kultūros

paminklų apsaugos įstaiga pradėjo bendradarbiauti su Lietuvos valstybių ūkių valdyba ir išsiuntinėjo į davarus aplinkraščius ir juose esančių paminklų sąrašus. Taip pat organizuojama architektūrinė ir istorinių pastatų registracija.

Nesant gero susisiekimo su provincija, Kultūros paminklų apsaugos įstaiga organizuoja provincijoje įgaliotinių tinklą, kurie bus Igalioti prižiūrėti ir saugoti savo rajono kultūros paminklus. Igaliotiniams daugiausiai yra parenkami pradžios mokyklų inspektorai, kuriems yra nesunku per mokytojus stebeti visos apskrities paminklų padėti. (ir)

Grīžo dar 62 lietuvių karių

Daugelis lietuvių buv. karių, būdami raud. armijoje, praeidėjus kariu, buvo nugabenti į Rusijos gilumą ir vėliau pateko į nelaisvę. Dabar dažnai lietuvių karių grīžta. Ši mėnesį per Vilnių namo grīžo 62 buv. lietuviškojo korpuso kovojo:

J. Itn. Krakauskas, virš. Dilys Alfonas, psk. Būtėnas Jonas, psk. Barakauskas Vladas, psk. Lapėnas Povilas, psk. Spokauskas Antanas, psk. Umbrosevičius Jurgis, psk. Dvarionas Liudas, ell. Kepalas Povilas, ell. Babakinas Vladas, ell. Kleigys Vladas, ell. Meškauskas Jonas, ell. Kairelis Stasys, ell. Kvedaras Antanas, ell. Kibildė Napilas, ell. Vertikavičius Juozas, ell. Lekandra Bronis, ell. Baranauskas Mikas, ell. Kairevišius Juozas, ell. Augustovičius Stasys, ell. Galvanauskas Jonas, ell. Serevičius Klemas, ell. Abreideris Petras, ell. Ivanovas Jonas, ell. Kroskovas Pilypas, ell. Motėjukas Jonas, ell. Gaidelis Mamertas, ell. Nastujos Adolfas, ell. Udelovas Sargelius, ell. Petrus Juozas, ell. Sivis Jonas, ell. Paulauskas Bronis, ell. Meškauskas Adamas, ell. Rutkauskas Sergio, ell. Masilevičius Viktoras, ell. Sudaras Antanas, ell. Sabaliauskas Augustas, ell. Luščiauskas Klemas, ell. Pranskūnas Juozas, ell. Kučinas Jonas, ell. Motėjūnas Balys, ell. Kovodūnės Jurgis, ell. Rinkevičius Pranas, ell. Kaušinis Kostas, ell. Gancinauskas Juozas, ell. Ulozas Alyzas, ell. Rinkevičius Llönginas, ell. Giraitis Aleksas, ell. Kitovičius Pranas, ell. Golubas Juozas, ell. Vyšniauskas Julius, ell. Zdanovičius Stasys, ell. Andžiulis

Pranas, ell. Janulevičius Bronius, ell. Žičius Pranas, ell. Morkevičius Aleksas, ell. Bogdanavičius Vladas, ell. Gabanovas Flidoras, ell. Galubauskas Povilas, ell. Stasilevičius Rapolas ir ell. Cibellis Antanas.

Ne vienas iš šiuų vyru pasakojo šiurpiausis savo išgyvenimui, karo metu būnantių krinkančios sovietų armijos eilėse.

„N. L.“

VILNIAUS UNIVERSITETO

Humanitariniu, Teisés, Ekonomikos ir Matematikos Gamtos (matematikos,

fizikos, chemijos, biologijos, geografijos-geologijos, medicinos skyr.), Fa-kultetose veikia III, V ir VII se-mestrai, o Matematikos Gamtos Fa-kulteto miškininkystės skyriuje ir I semestras.

Aplie darbo pradžia I semestre visuose fakultetuose bus painformuota vėliau. Prašymai istoti į I semestra visu aukščiau minėtų fakultetų dar priimami.

I Universiteta, be studentų ir laisvu klausytoju, primami ir hospitalai atskirų dalyku klausyti.

Prof. M. Biržiška,
Rektorius.

Žuvo pulkininkas Schubertas

BERLIN. X. 23. Apdovanotas išriktinė kryžiumi pulkininkas Schubertas, vieno Silezijos pėstininkų pulko vadas, žuvo savo pulko priesakyje, atleikant priešimą rytus nuo Toropeco. Žygį prieš Lenkiją jis buvo pradėjęs kaip vieno Silezijos bataliono vadas. Cia jis sėkmingai išsprendė — sa-vovo sumanumo ir drąsau vadova-vimo dėka — eilę ypatingai sunikę uždavinį. Jo vardas yra susijęs su prasilaužimu pro lenką pasienio sustiprinimuis vrie Gestynio, perėjimui per Vislą prie Ostrovco ir apsupamųjų kautynių pris Tomašovo. Vėliau, 1940 me-

tais jis, vadovaudamas tam pačiam batalionui, kovojo Vakaruose, kur pasižymėjo persike-liant per Maasą. Tuomet dėl jo energingo vadovavimo buvo paimtas svarbus sustiprinatas tiltas. Už šį žygį jis ir buvo gavęs riterio kryžių.

BERLIN. X. 23. Per valymo veiksmus Rytu fronto vidurinėje dalyje, vokiečių kareiviai vėl spalio 22 d. paėmė į nelaisvę vieną aukštą sovietų karininką. Tai buvo vienos rezervinės sovietų armijos vadas generolas leitenantas Višnievskis.

Skelbimas Nr. 6

Der Gebietskommissar Kauen-Land Bekanntmachung Nr. 6

Die in letzter Zeit sich mehrenden Verkehrsunfälle und die mangelhafte Verkehrsdisziplin geben Veranlassung, für das Kreisgebiet Kauen-Land folgende vorläufigen Verkehrsregeln für den Verkehr auf öffentlichen Wegen, Strassen und Plätzen anzuordnen:

1. Jeder Verkehrsteilnehmer im öffentlichen Verkehr ist verpflichtet, sich so zu bewegen, dass er keinen anderen Verkehrsteilnehmer mehr als unbedingt erforderlich, behindert oder belästigt. Hierunter fallen auch alle Fussgänger, Kraftfahrern, Lenkern, Pferde oder sonstigen Fuhrwerken und Radfahrern wird dies zur Besonderen Beachtung auferlegt.

2. Kraftfahrzeuge dürfen nur mit der neuen Zulassungsbescheinigung im öffentlichen Verkehr verbleiben. Die Zulassungsbescheinigung ist bei Kraftwagen an der Innenseite der Windschutzscheibe, von aussen gut sichtbar, anzubringen. Motorradfahrer haben die Zulassungsbescheinigung stets bei sich zu tragen. Die Nummerschilder sind mit den neuen Nummern zu versehen. Die Nichtbeachtung dieser Vorschriften hat die Einziehung des Kraftfahrzeuges im Antreffungsfalle zur Folge.

3. Jeder Kraftfahrer hat seinen Führerschein stets bei sich zu führen und diesen auf Verlangen dem kontrollierenden Polizeibeamten vorzuzeigen. Fahrer, die ohne Führerschein angetroffen werden, werden bestraft. Im Wiederholungsfalle erfolgt Einziehung des Führerscheines.

4. Jeder Kraftfahrzeughalter ist für die Verkehrssicherheit seines Fahrzeugs verantwortlich.

Die Bremsen, Lenkung, die Beleuchtungsanlage muss stets in Ordnung sein.

5. Sämtliche Kraftfahrzeuge und Fahrräder sind bei Anbruch der Dunkelheit die Vorschriftsmässige Verdunkelung der Beleuchtungskörper bzw. Lampen wird ganz besonders hingewiesen. Die Verdunklungskappen sind in der Mitte mit einem waagerechten Schlitz von 1 cm Breite und 5-8 cm Länge zu versehen.

Das rote Schlusslicht und das Stopplicht müssen stets gebrauchsfehlend sein und in einem sauberen Zustande gehalten werden, die Kenn-

zeichenschilder stets gut lesbar.

6. Da die Frage der Beleuchtung von Pferdefuhrwerken zur Zeit besonders schwierig ist, werden die Halter der Fuhrwerke angehalten, die Fahrten bei Dunkelheit auf das Mindestmass zu beschränken.

Wenn trotzdem Fahrten bei Dunkelheit ausgeführt werden müssen, so ist auf schärfste Verkehrsdisziplin zu achten. Pferdefuhrwerke haben bei Dunkelheit scharf rechts zu fahren.

Jeder Halter eines Pferdefuhrwerkes muss an diesem, sobald es auf öffentlichen Wegen, Strassen oder Plätzen steht oder bewegt wird, eine Namensetafel mit Wohnortsangabe zu führen. Diese Tafel muss stets gut lesbar sein.

7. Radfahrer dürfen nur die rechte äusserste Fahrdammseite benutzen. Nebeneinanderfahren zu zweien oder drei ist verboten. Das Mitführen einer zweiten Person auf dem Fahrrade ist grundsätzlich verboten. Kinder bis zum Alter von 6 Jahren können mitgeführt werden, wenn hierfür eine besondere hergerichtete Sitzgelegenheit — Sattel oder Korb — an der oberen Querstange oder über dem hinteren Schutzbrettfeste zur Folge.

8. Jeder Kraftfahrer hat seinen Führerschein stets bei sich zu führen und diesen auf Verlangen dem kontrollierenden Polizeibeamten vorzuzeigen. Fahrer, die ohne Führerschein angetroffen werden, werden bestraft. Im Wiederholungsfalle erfolgt Einziehung des Führerscheines.

9. Die vorstehenden Verkehrsregeln sind genauestens zu beachten und zu befolgen.

Polizeiliche Verkehrskontrollen werden die Einhaltung dieser Vorschriften überwachen.

Den Anweisungen aller Polizeior-gane ist in jeder Beziehung Folge zu leisten.

Verstöße gegen diese vorläufigen

Paskutiniu laiku pagausėjusios susisiekimo nelaimės ir nepakankama susisiekimo disciplina duoda pagrindą paskelbti Kauno apygardai šias laikinas susisiekimo viešais keliais, gatvėmis ir alkstėmis taisyklės:

1. Kiekvienas viešo susisiekimo dalyvis privaudo judėti taip, kad jis nė vieno kito susisiekimo dalyvio nesutrūkytų daugiau negu būtinai reikalinga. Tatai liečia ir visus pėsčiuosius. Ypatingai turi į tai atkrepti dėmesį automobilininkai ir motociklistai, vežikai ar šlaipus susisiekimo prėmonių valdytojai ir dviratininkai.

2. Autovežimai ir motociklai viešame susisiekime gali dalyvauti tik su nauju leidimu. Leidimali autovežimų turi būti prirtinti už priešakinio stiklo ir gerai matomi iš oro. Motociklistai turi leidimus visuomet turėti su savimi šeferio pažymėjimais. Numeriai turi būti išskabinti nauji. Už šią taisyklę nesilaikymą automobilai ir motociklai bus atimami.

3. Kiekvienas autovežimio bei motociklo valruojoje visuomet turi turėti su savimi šeferio pažymėjimais ir ji parodyti, pareikalavus, kontrolejandam policijos valdininkui. Šeferiai, kurie bus sulaikyti be šeferio pažymėjimo, bus baudžiami. Pasikartojimo atveju šeferio pažymėjimas bus atimamasis.

4. Kiekvienas autovežimio bei motociklo savininkas yra atsakingas už susisiekimo savo autovežimui be motociklo saugumą.

Stabdžiai, vairas ir šviesos turi būti visuomet tvarko.

5. Visi autovežimai, motociklai ir dviratiniai atsakingi turi būti apšviesti pagal nustatytas taisyklės. Ypatinai atkrepliamas dėmesys į nustatytą apšviestimo prėmonių arba lempų aptemdymą. Aptemdymo gaubtuva turi turėti per vidurį horizontalinį 1

cm plėčio ir 5-8 cm ilgio plišį. Raudonoji užpakalinė ir sustojimo žviesa visuomet turi būti tvarko ir švari, o pažymimieji ženkli turi būti visuomet gerai išskaitomi.

6. Kadangi arklinių vežimų apšviestimo reikala dabar ypač sunku išspresti, tai tais vežimais važinėjančieji išspėjami suteimus važiuoti ko mažiausiai.

Jei vis dėlto tenka važiuoti tamsoje, tai turi būti ko griežtausiai laikomas susisiekimo taisyklės.

7. Dviratininkai gali važiuoti tik pačiu dešiniuoju kelio pakraščiu. Važiuoti dvieju ar trijuo grečiau draudžiama.